

با تأکید بر جلوگیری از افت تولید میدان گازی پارس جنوبی | مدیرعامل نفت و گاز پارس: در شرایط نابرابری با کشورهای منطقه مقایسه می‌شویم

مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس جلوگیری از افت تولید به منظور تحقق تولید حداکثری را اولویت نخست این شرکت دانست و تأکید کرد: ما امروز در شرایط نابرابری با کشورهای منطقه در تولید و صادرات مقایسه می‌شویم، معتقدم اگر کشورهای حاشیه خلیج فارس فشاری را که امروز صنعت نفت ایران به دلیل تحریم‌ها تحمل می‌کند داشتند، بیشک دوام نمی‌آوردند.

برداشت روزانه گاز از پارس جنوبی در هفت سال اخیر ۴۲۰ میلیون مترمکعب در روز افزایش یافته است. به اعتقاد محمد مشکین فام، مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس این افزایش تولید در حالی رخ داده است که صنعت نفت ایران در دولت حسن روحانی به جز دو سال و نیمی که برجام امضا و سپس آمریکا از آن خارج شد، تحریم بوده و در چنین شرایطی تولید گاز این میدان افزایش چشمگیری داشته است. وی گفته است با همه سختی‌هایی که تحریم‌ها و کرونا بر فعالیت پروژه‌ها در پارس جنوبی اعمال کرده است با این حال پروژه‌های مرتبط با افزایش تولید این میدان در حال انجام است و در این مدت تولید گاز پارس جنوبی کاهش نیافته است. مشکین فام همچنین درباره توسعه میدان فرزاد که هندی‌ها همچنان علاقه‌مند توسعه آن هستند گفته است به قدر کافی منتظر هندی‌ها برای توسعه این میدان ماندیم، پتروپارس فرزاد را توسعه می‌دهد اگر هندی‌ها تمایل دارند می‌توانند به عنوان شریک در کنار پتروپارس حاضر شوند.

گفت‌وگوی ماهنامه ایران پترولیوم را با محمد مشکین فام، مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس در ادامه می‌خوانید:

ایران اکنون روزانه چه مقدار از میدان گازی پارس جنوبی برداشت می‌کند؟

هم‌اکنون برداشت روزانه گاز از میدان پارس جنوبی ۷۰۰ میلیون مترمکعب است که نسبت به سال ۱۳۹۸ افزایش ۷۰ میلیون مترمکعبی داریم و از محل اضافه شدن تولید فازهای ۱۳، ۱۴ و ۲۲ تا ۲۴ است.

با توجه به اینکه میدان گازی پارس جنوبی ۸۰ درصد گاز مصرفی ایران را تأمین می‌کند، محدودیت‌های ناشی از شیوع این ویروس چقدر بر عملکرد شما اثر گذاشته است؟

با اینکه همه کشورهای دنیا درگیر ویروس کرونا هستند و شیوع کووید-۱۹ بر عملکرد فعالیتهای اقتصادی همه کشورها اثر گذاشته، اما ما افزون بر کرونا با تحریم هم روبه‌رو هستیم و همین مشکلات ما را دوچندان کرده است، با این حال همان‌طور که وزیر نفت هم اشاره کرده در همین شرایط سخت حتی یک روز هم تولید نفت و گاز متوقف نشد. ما هم با رعایت همه دستورعمل‌های بهداشتی اقدام‌های را که سبب تولید پایدار پارس جنوبی می‌شود انجام دادیم. سال گذشته ۲۶ سکو و امسال ۳۶ سکو بهره‌برداری می‌شود. در همین ایام تعمیرات اساسی سکوها را با همه تنگناهایی که کرونا تحمیل کرده بود انجام دادیم. اسیدکاری چاه‌ها را نیز انجام دادیم و اسیدکاری چاه‌های سکوهای فازهای ۱۳ و ۲۲ تا ۲۴ که به‌تازگی عملیاتی شده‌اند نیز در حال انجام است.

شاید عنوان شود اقدام‌هایی که انجام می‌شود کار ساده‌ای است، اما زمانی که با تحریم‌های شدیدی مواجه هستیم که در عمل به مانع بزرگی برای هر فعالیتی تبدیل شده و با کرونا سروکار داریم آن زمان متوجه می‌شوید که ما در صنعت نفت برای اینکه مردم کوچک‌ترین نگرانی بابت گاز مصرفی خود نداشته باشند، کار بسیار سختی را انجام می‌دهیم. گاهی اوقات هم نمی‌توان با کلمات اقدام‌های را که در صنعت نفت در دو سال اخیر انجام شده است آن‌طور که حق مطلب ادا می‌کند بیان کرد.

کرونا چقدر بر توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی اثر داشت؟

اجازه دهید ابتدا این توضیح را بدهم، اول خردادماه امسال پایه سکوی ۲ هزار و ۲۰۰ تنی ۱۱B در موقعیت خود نصب شد. شرکت مپنا پیمانکار حفاری این فاز حفاری این فاز را هفته گذشته به‌صورت رسمی آغاز کرده است. مپنا باید ۱۲ حلقه چاه را حفاری کند، البته

برنامه این است که ابتدا پنج حلقه چاه را حفاری و تکمیل کنیم و تولید شروع شود. حفاری هر حلقه چاه هم ۷۰ روز طول می‌کشد. از این رو طبق برنامه‌ریزی انجام‌شده انتظار داریم سال آینده برداشت گاز از این فاز را هم آغاز کنیم. کرونا در هر حال بر اجرای این پروژه هم اثر گذاشته و در همان ماه‌های ابتدایی شیوع کرونا کمی از سرعت کار گرفت.

زمانی که قرارداد این فاز با پتروپارس منعقد شد با لحاظ کردن شرایط تحریم گفته شد تولید زودهنگام این فاز در سال ۱۴۰۰ شروع می‌شود، حال با توجه به وضعی که کرونا تحمیل کرده باز هم کارها طبق برنامه پیش می‌رود؟

بله درست است، زمانی که قرارداد فاز ۱۱ با پتروپارس منعقد شد کرونا نبود، اما در هر حال این شرایط به همه تحمیل شده است و همین موضوع مقداری روند اجرای پروژه را کند کرد، اما می‌توانیم این عقب‌ماندگی را در حین حفاری جبران کنیم. از پیمانکار می‌خواهیم سرعت کار خود را افزایش دهد.

برای جلوگیری از افت تولید پارس جنوبی چه اقدام‌هایی انجام داده‌اید؟

هنوز به‌طور محسوس شاهد افت تولید در پارس جنوبی نیستیم. البته در یکی از سکوهای فاز ۱۲ مقداری با افت تولید مواجه هستیم، اما پیش‌بینی می‌کنیم از چهار سال آینده سالانه ۲۸ میلیون مترمکعب در روز از تولید این میدان کاهش یابد. ما هم از چند سال پیش مطالعات جامعی برای جلوگیری از افت تولید پارس جنوبی شروع کرده‌ایم. افزون بر استفاده از سکوهای فشارافزا که بسیار امیدوار بودیم در فاز ۱۱ پارس جنوبی توتال فناوری آن را بیاورد که فعلاً منتفی شده است، از گاز میدان‌های فرزاد و پارس شمالی، بلال، کیش و گلشن و فردوسی برای جبران افت تولید پارس جنوبی استفاده خواهیم کرد، درواقع توسعه این میدان‌ها و تولید گاز آنها به نوعی پشتیبان جبران کاهش تولید پارس جنوبی خواهد بود. برای مثال تولید میدان‌های فرزاد و پارس شمالی در دریا انجام شده و از همان جا به پالایشگاه‌های سایت‌های یک و دو پارس جنوبی منتقل می‌شوند و دیگر پالایشگاهی برای پالایش گاز این میدان‌ها نمی‌سازیم و از گاز آنها برای جبران افت تولید پارس جنوبی استفاده می‌کنیم.

توسعه میدان بلال هم‌اکنون در چه مرحله‌ای است؟

قرارداد توسعه این میدان ۲۳ شهریورماه ۱۳۹۸ میان شرکت نفت و گاز پارس و پتروپارس منعقد شد. هدف از این قرارداد که به قرارداد بیع متقابل طرح توسعه جامع و یکپارچه فازهای ۱۱ تا ۲۴ پارس جنوبی الحاق می‌شود دستیابی به تولید روزانه ۵۰۰ میلیون فوت‌مکعب گاز غنی (۱۴ میلیون مترمکعب) در ۳۴ ماه است که گاز تولیدی این میدان برای فرآورش به پالایشگاه فاز ۱۲ منتقل می‌شود. شرکت پتروپارس باید هشت حلقه چاه را برای توسعه این میدان حفاری و یک دکل حفاری نیز مستقر کند که هم‌اکنون مطالعات توسعه این میدان انجام و مناقصه‌های اجرای پروژه نیز برگزار شده است.

توسعه میدان فرزاد در چه مرحله‌ای است؟

پتروپارس هم‌اکنون مقدمات مهندسی را انجام می‌دهد. این میدان گاز بسیار ترشی دارد، بنابراین باید با احتیاط با آن برخورد کنیم.

با اینکه قرارداد نهایی توسعه میدان فرزاد با پتروپارس منعقد خواهد شد، اما هندی‌ها هر از گاهی اظهاراتی مبنی بر تمایل برای توسعه میدان فرزاد دارند، احتمال برگشت هندی‌ها چقدر قوی است؟ □

ببینید ما خیلی تلاش کردیم هندی‌ها را پای مذاکره بیاوریم، اما واقعیت این است که آنها به دلیل تحریم‌ها نمی‌خواهند بیایند، اما از سوی دیگر انتظار دارند ما کاری برای توسعه میدان نکنیم و دست روی دست بگذاریم و منتظر آنها باشیم تا هر وقت که تحریم‌ها برداشته شد، برگردند. آنها سال‌هاست که برای توسعه میدان فرزاد با ما مذاکره می‌کنند، ما هم به اندازه کافی با آنها کنار آمده‌ایم. اکنون استراتژی ما در توسعه میدان فرزاد این است که پتروپارس این میدان را توسعه دهد، حال چنانچه هندی‌ها تمایلی برای توسعه میدان داشته باشند می‌توانند به‌عنوان شریک با پتروپارس همکاری کنند. ما از هر سرمایه‌گذار خارجی برای توسعه میدان‌های نفتی و گازی خود استقبال می‌کنیم، منتهی قرار نیست تا ابدالدهر منتظر بمانیم.

تولید میدان فرزاد از چه زمانی شروع می‌شود؟

طبق برنامه، تولید زودهنگام از فرزاد سه سال دیگر و تولید کامل میدان از پنج سال دیگر آغاز می‌شود، از گاز این میدان براساس طرح اولیه که معادل یک و نیم فاز پارس جنوبی است برای جبران افت تولید پارس جنوبی نیز استفاده خواهیم کرد.

قرارداد توسعه میدان پارس شمالی چه زمانی امضا می‌شود؟

گاز این میدان معادل چهار فاز پارس جنوبی (۴ میلیارد فوت مکعب) است، چهار سکو خواهد داشت و ۴۸ حلقه چاه هم باید حفاری شود. برای توسعه میدان پارس شمالی به دنبال پیمانکاری هستیم که بتواند این پروژه را فاینانس کند، هم‌اکنون نیز شرکت‌های داخلی برای توسعه این میدان به شرکت ملی نفت ایران مراجعه کرده‌اند که شرکت نفت در حال بررسی صلاحیت آنها برای توسعه پارس شمالی است. تعدادی از شرکت‌های اکتشاف و تولید هستند و برخی از آنها هم شرکت‌هایی هستند که توانایی مالی برای توسعه میدان دارند.

به دنبال این هستیم که یک پیمانکار برای توسعه کل میدان انتخاب کنیم، اگر پیمانکاران قادر به تأمین مالی کل میدان نباشند، احتمال اینکه توسعه پارس شمالی هم به چهار فاز تقسیم شود وجود دارد.

به تازگی خط لوله دریایی ۳۲ اینچ میدان گازی کیش تکمیل و خط لوله ۵۶ اینچ هم کامل شده، چه زمانی گاز این میدان وارد شبکه می‌شود؟

عملیات پیش‌راه‌اندازی خط ۵۶ اینچ میدان کیش هم آغاز شده است. هدف از اجرای این پروژه اتصال جزیره کیش به خط هفتم سراسری انتقال گاز و ارسال گاز به نیروگاه گازی کیش است. برنامه ما این است که آذرماه گاز این میدان به نیروگاه ارسال شود، البته میدان گازی کیش در سه فاز توسعه خواهد یافت و با تکمیل آن تا چهار سال آینده روزی ۳ میلیارد فوت مکعب گاز تولید خواهد شد.

هدف اصلی ما از توسعه میدان گازی کیش، آماده شدن برای چهار سال آینده است که افت تولید میدان پارس جنوبی آغاز می‌شود. می‌خواهیم از گاز این میدان برای جبران خوراک در هشت پالایشگاه پارس جنوبی که افت تولید آنها آغاز می‌شود استفاده کنیم.

شرکت ملی نفت ایران فعالیتهای مربوط به بخش دریایی پایانه صادراتی جاسک را به شما محول کرده است. این بخش هم‌اکنون در چه مرحله‌ای است؟

این پروژه از جمله پروژه‌های اولویت‌دار شرکت ملی نفت ایران است و بخش دریایی آن شامل طراحی، ساخت و نصب سه گوی شناور، سامانه اندازه‌گیری و خطوط دریایی متناظر است. ترمینال صادراتی و سه گوی شناوری که در پروژه دیده شده است تا پایان امسال وارد زنجیره تولید می‌شود ما تا پایان امسال برای اجرای زودهنگام پروژه و ارسال آماده می‌شویم.

اکنون مهم‌ترین چالشی که با آن روبه‌رو هستید، چیست؟

همان‌طور که توضیح دادم جلوگیری از افت تولید به‌منظور تحقق تولید حداکثری از پارس جنوبی اولویت نخست ماست. در این دولت هم توانستیم تکلیف همه فازهای پارس جنوبی را مشخص کنیم و تولید را در هفت سال اخیر ۴۲۰ میلیون مترمکعب در روز افزایش دهیم، اما می‌خواهم این نکته را اضافه کنم که ما به واقع با شرایطی ویژه در کشور روبه‌رو هستیم. مسئولان می‌دانند با چه سختی در پارس جنوبی کار می‌کنیم و اجازه نمی‌دهیم مردم کمبودی در مصرف گاز احساس کنند. آنها به‌دلیل اینکه مبادا مشکلات ما سبب شادی دشمن شود سکوت می‌کنند و عده دیگری بدون توجه به شرایط کشور پیکان انتقادات را به سوی ما گرفته‌اند و به‌گونه‌ای رفتار می‌کنند انگار ما دست روی دست گذاشته‌ایم و کاری نمی‌کنیم، اما اگر کاری نمی‌کنیم تولید پارس جنوبی چطور افزایش یافته است؟

می‌دانید که ۸۰ درصد منبع اصلی درآمد کشور از فروش نفت بوده است. در دو سال اخیر هم با خروج آمریکا از برجام صنعت نفت ایران با شرایط بسیار سختی روبه‌رو شده است و به‌سختی نفت صادر می‌کنیم، درآمدمان نیز از این محل کاهش محسوسی یافته است. آیا برای کسی پرسش پیش نیامده است که نفت از چه محلی به تأمین منابع مالی خود اقدام می‌کند؟

برای توسعه گازی پارس جنوبی از ابتدا تاکنون حدود ۸۴ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری شده است؛ یکسوم آن از منابع خارجی بیع‌متقابل، یکسوم از منابع داخلی شرکت ملی نفت ایران و یکسوم از صندوق توسعه ملی بوده است.

منابع خارجی که اکنون وجود ندارد، منابع داخلی شرکت ملی نفت ایران و صندوق توسعه ملی هم به فروش نفت گره خورده، مسئله این است که جلو سرچشمه درآمدهای ارزی کشور را گرفته‌اند و منابع مالی هم به‌سختی تأمین می‌شود. خب انتظار دارید از کجا منابع مالی را تأمین کنیم؟!

الان در پارس جنوبی مشکل تأمین منابع مالی دارید؟

ما در پارس جنوبی مشکل تأمین منابع مالی داریم، اما هرگز متوقف نشده‌ایم. به‌طور کلی به دلیل تحریم‌ها کل کشور با کمبود منابع مالی مواجه است، وقتی در بخش تأمین منابع مالی با مشکلات فراوانی مواجه هستیم با مشقت فراوانی به اجرای پروژه می‌پردازیم. ما در هفت سال

اخیر حداکثر تولید را از پارس جنوبی داشتیم. ۱۰ سکوی پارس جنوبی را که برای سال‌ها پیشرفتی نداشتند تکمیل کردیم. تولید را در پارس جنوبی ۲۰۵ برابر کردیم. پالایشگاه‌های پارس جنوبی را تکمیل کردیم. تنها پروژه باقی مانده در پارس جنوبی بخش دریایی فاز ۱۱ و پالایشگاه فاز ۱۴ است.

در هفت سال اخیر بیش از ۲۵ میلیون دلار سرمایه‌گذاری در این میدان انجام داده‌ایم. در همه این هفت سال به جز دو سال و نیمی که برجام امضا شد تحریم بودیم. برای واردات کوچک‌ترین تجهیز باید کلی تلاش کنیم. درست است که هم‌اکنون ۷۰ درصد تجهیزات پارس جنوبی ساخت داخل است، اما برای تأمین ۳۰ درصد باقیمانده آن هم در شرایط تحریم با سختی‌های غیرقابل توصیفی روبه‌رو هستیم. ما در شرایط بسیار سختی کار می‌کنیم. معتقدم وزارت نفت در این مدت در پارس جنوبی شاهکار کرده و اجازه نداده است تولید گاز متوقف شود.

مردم ما به‌دلیل تحریم‌ها و کرونا شرایط بسیار سختی را می‌گذرانند، اما تصور کنید اگر تولید نفت یا گاز متوقف می‌شد، یا اینکه با افت تولید گاز روبه‌رو می‌شدیم بیشک شرایط زندگی مردم سخت‌تر می‌شد، صدایمان در نمی‌آید، اما به هیچ عنوان اجازه نداده‌ایم چراغ پارس جنوبی خاموش شود.

ما امروز در شرایط نابرابری با کشورهای منطقه در تولید و صادرات مقایسه می‌شویم. معتقدم اگر کشورهای حاشیه خلیج فارس فشاری را که امروز صنعت نفت ایران به‌دلیل تحریم‌ها تحمل می‌کند داشتند بی‌گمان دوام نمی‌آوردند.

نگار صادقی

کد خبر 310944

برچسب‌ها